

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

 P I D N E N.

 Lördagen, den 5 Decober, 1771.

Strödda Fornsäker.

Sid första grundläggningen af Staden Götheborg hade Konung G. ADOLPH det egentliga ögnamärke at göra af hånne en ausenlig Handelsplats och tillkopade därföre i begynnelsen härstädes en Mogistrat af Utlänningaar; på det och flere, så mycket lättare måtte uti Riket inläckas.

När man till så mycket bättre upkomst och tillväxt af Götheborgs Sted, som ej långesedan war funderad och bebyggd, beslog at Judar såsom et rickt folk måtte tillåtas dit, och dem efterlåtas at där hafwa sin fria handel; här gamle Riks-Cansleren Gref Axel Oxenstierna sagt: at så kårt det honom wore at en ort, som Gud och Naturen syns rätt enkammerliken hafwa formerat til Sveriges gagn och fördel, måtte tiltaga och förkofra sig uti commercier och handel; så ofkårt wore det honom, at hon, genom Christi namns hätske förföljare, skulle hafwa något upsteg, och wille han håldre duska at hon beständigt måtte

R e blifwa

blifwa en ringa och föraktad Torpare-koja, än på det sättet wårswa sig namn af en rik och florerande Handelsplats.

Då Tyska Evangeliska Ständerna tilbudo Riks-Canzlern Axel Orenstjerna Kurfurstendömet Mainz; lät Swea Rikes Råd svara, genom Herr Gabriel Gustafsson, at man honom det gerna unnar; dock at han därigenom icke distraheras.

Om Drottning CHRISTINA berättas, at hon satte mycket värde på en Mathematicus i Rostock och begärte af honom, at han wille ställa hånnes nativitet. Han nekade länge, och wille ingalunda låta beqwäma sig: ändteligen måste han gifwa wifa för Drottningens tråguu anhängan, sedan hon befalt honom aflägga all rådsla för misgunst; om han ock prognosticerade hånne det aldrasämsta öde. Nativitets ställandet gick för sig, och han spådde Drottningen at hon skulle sluta sin lefwerne i stor wedervärdighet och förtwiflan. Här öfwer: förtörnades Drottningen så högeligen, at hon, twärt emot sin löfte, wille låta pryglä honom.

Man kan förgifta genom handskar och döda en med sin anda. En Medicus Burhus hafwer genom en ring kunnat förgifta et helt hus af 14 personer; när han allenast hasteligen kunnat riswa i handen med ringen.

Ordsaken at för detta (1668) Dalkarlarnes barn icke så wäl som Bönders barn uti de öfrige Provincerne avancerade til Officerare-charger hafwer varit den, at man gjordt affeende på genium

Gen-

Gentis, och ment, at, efter Dalkarlarne wore et styft folk; Skulle de snart til rebellion och upror kunna dragas; om de hade utaf sine egne dem de til Anförare bruka kunde.

Biskopens i Wästeråhs Doctor Joh. Rudbeckii sista Tal och Testamente til Drottning CHRISTINA war, at hon skulle hata Ornetastlare, och sådane som sin näste til det wårsta utföra, och då endast skulle hannes Regimente blifwa lyckelig.

Mönikhoff berömde Sverige för 3 ting: 1 Kung, 1 Religion och 1 Medicus: teken til hålsa på den tiden.

De Antiquiteter som Konung CHRISTIAN hade fört med sig utur Sverige woro år 1662 uti Antwerpen sålda för 40 Riksd.

Hertigdömet Estland, då det först kom under Sveriges Krona, förstref sig, at hwar gång som någon af Sveriges Kungar eller Kongl. Barn trädde i Egenskap, föråra därtill en Brudfatt af 10000 Riksd.

När Officerarne uti Kung GUSTAV ADOLPHS tid wille duellera, och Hans Majestät på intet annat sätt kunde afhålla dem därifrån; lät han göra en spetsgård med befallning, at de där inom skulle slås; til des at en blefwo slagen, och sedan måste bödelen göra execution på den som hade taget lifwet af den andre.

Påfwen Urban den 8, hade i sin kamare Kung GUSTAV ADOLPHS Contresait, och

Då han af en Cardinal blef tillspord huru han det
 samma kunde lida; berättas hon hafwa swarat:
 Kan Kessaren tåla honom uti Riket, hwarföre
 icke jag hans bild i min kamare,

Med Swenska Ost- Indiska Compagniets
 Skepp Lovisa Ulrica utgå i år följande Herrar:

Supercargeur	Gorhen,
Dito	Kappe,
Assistent	Almroth,
Dito	Malm,
Dito	Conradf.
Skepps-Skr.	Smedberg,
Capitaine	Olbors,
Styremän	Ekmän,
Dito	Carell,
Dito	Des Reaux,
Dito	Malm,
Lärstyrman	Begerfelt,
Dito	Dykman,
Dito	Ollenberg,
Prädikant	Rinberg,
Doctor	Pärman,
Fältskrivare	Lang,

Med Stockholms Slott utgå följande Herrar:

Supercargeur	Maule,
Assistent	Bladh,

Dito

Dito	Stockenström.
Dito	Dassau
Skepps-Skr.	Langren.
Capitaine	Strelmert.
Styremän	J. P. Olbors.
Dito	Petrersson.
Dito	Burg.
Dito	Schale.
Lärstyrman	Maurice.
Dito	Tranchell.
Dito	Bergner.
Prädikant	Wallenberg.
Fält-Präare	Wallman.
Dito	Bötter.

Göteborgske Wexel-Coursen.

Den 28 Sept. och 2 Oct.

Lond.	63	- -		- -	- -	D. R:mt.
Amst.	59	- -		59	- -	M. R:mt.
Hamb.	62 $\frac{1}{2}$	- -		62 $\frac{1}{2}$	- -	M. R:mt.

Stads Nyheter.

Inkomne äro Skepparne W. More ifrån Linn med barlast, Zeuns Johansson ifrån Nantes med salt, James Halket ifrån Borrowstones med fyrkol, John Garret ifrån Dublin, George Bruce, ifrån

ifrån Portsoy, Berri Parkhurst ifrån Ipswich, Richard Koper ifrån Hamburg med barlast, F. Zendell ifrån dito med dito, och litet packhus-gods, och James Davie ifrån Ellinout med barlast.

Utgångne äro Skepparne Georg M. Allaster til Lieth, Thomas Henderson til Scottland, Pet. Wollin til Port Maon, Olof Bergman til Amsterdam, Johan Berg til Jutland, Sven P. Carling til Ungland med järn och bräder, och Erdeman Benter til Amsterdam med järn och Ost-Indiska waror.

Stifts Nyheter.

Adjuncten i Hunnestad, Herr Lars Rosellius, är förordnad til Collega wid Warbergs Schola, i stället för Herr Pet. Liedberg, som blifwit förordnad til Kyrkoherde lägenheten i Surteby.

Vice Pastorn och Adj. i Foså, Herr Magister And. Wetterlund, är besordrad til Kyrkoherde i Hunnestad, och Adj. Borgström i Gellstad til Commminister i Bro Pastorat. Bäggedera erhålla Församlingarnes enhålliga kallelse.

Förslaget til Tossene Pastorat, på hwilket Regiment-Pastorn, Herr Wedd. Borg, Vice Pastorerna Herrar Swarthen och Höpner blifwit upförde, är nu af Kongl. Maj:t i Nåder fastställdt, så at missiver til prof-predikningars hållande nu komma af Ven. Consist. at utfärdas.

Vice

Vice Collega, Herr Sim. Hindr. Klefwer-
 ström, är förordnad til Collega i 1sta Classen wid
 denna Stadens Trivial-Schola, i stället för Herr
 Magist. Lange, som blifwet transporterad til 2dra
 Classen.

Enke-Pastorborne i Tossene och Skume haf-
 wa af Kongl. Maj: i Nåd: blifwet hugnade
 med dubla nåd. är wid berörda Pastorater.

Kundgörelser.

Uppå wederbörandes begäran kommer Skep-
 pet Sophia Albertina kalladt, om 158 swåra Lå-
 sters storlek, som är bygt i Uleåborg af furu på
 cravel, igenom offentlig auction til högstbjudande,
 uti Järnhandlaren Olof Esbergers hus på Kyrko-
 gatan, den 17 i innewarande October månad, kl.
 10 före middagen, tillika med Skeppets Inven-
 tarie persedlar at försäljas. Hvilket härmed till
 hågade köparens underrättelse almänneligen warde
 kundgjordt, såsom ock at den författade förteknin-
 gen uppå Skeppets Inventarie persedlar förut hos
 Måklaren och Skeps-Clareraren Thomas Carls-
 son här i Staden kan beses. Götteborgs Råd-
 hus den 2 October, 1771.

Borgmästare och Råd.

På Kongl. Post-Contoiret härstädes, finnas
 Trollhätte Sluswerks lottsedlar för October må-
 nad, som kunna bekommas emot 7 Dal. 6:mt
 för en hel lott, 3 Dal. 16 öre för en half, och 1
 Dal. 24 öre, för en sjerdedels dito.

Til Fru Fehmans gård på Kyrkogate hörnet,
 är Stads Måklaren Herr Kof Contoir nu flyttadt.
 Om någon behöfwer Viastrar, nämner jag et
 ställe där de, uti billigt utbyte, kunna bekommas.

Et wackeret öfverrum uti et hus wid wästra
 hamnen uthyres åt någon högad Ungkarl. När-
 mare anwising munteligen.

Reser någon til Stockholm, och åstundar rese-
 sällskap, som deltagar i omkostningar; gifwer jag
 vidare anwising.

En fyrstiftig öfvertåkt wagn, aldeles ny; men
 utan beklädning, är, til gånsta billigt pris, fahl,
 på et ställe det jag nämner öfwen som priset.

Sadel med tillbehör, samt pistoler, alt i godt
 stånd, är til salo. Mera munteligen.

De som åstunda föder-kreatur på Öfwerste-
 bostället Öresten, behaga med första anmäla sig
 hos Peruquemokaren Herr Swanwik.

För en tid sedan, och nattetid, har, af någont
 tjuf utan twiswel, en stark koppar-koppa eller
 Peps-stef blifwet inlagd uti en lada, något ifrån
 Staden, och ehuru mannen, som hånne funnet,
 sökt görat kunnat, men ingen egare ännu af-
 hörts; ty föransättes han nu widore sådant tilkän-
 na gifwa: det förlorade kan igenfås hos Koppar-
 slagaren Wohlfabers Enka, då riktiga kännemär-
 ken därpå upgifwas.

